

»Kar je velikega, rodi trpljenje«

V DNEH, ko povsod obujamo spomine na slavne dni herojskega boja za svobodo, je Zveza borcev terena »Hinko Smrekar in Milan Majcen« nanizala bogat program, ki vsebinsko in idejno predstavlja svojevrstno doživetje članom organizacije Zveze borcev in ostalim družbenim organizacijam. Delo Zveze borcev z vso svojo vitalnostjo in iznajdljivostjo dokazuje, da tradicije NOB med zavednimi Šiškarji nikoli ne bodo usahnele. Zveza borcev je po lastnih, težkih preizkušnjah našla pot, po kateri ohranja in utrjuje tovarštvo na srečanjih v krajih, ki ne smejo biti nikoli pozabljeni. V krajih, ki čuvajo žrtve velike tragedije slovenskega ljudstva in razkrivajo mlademu rodu naš pravični boj. Če kdo, lahko trdimo, da sta krajevni organizaciji ZB pravilno prislunili toku časa in nas zopet presenetili. Uvod v letošnji program je bil izlet v kraje, ki nas spominjajo na dragocene žrtve, katerih smrtni kiki so zaman iskali rešitev iz nemškega in belogardističnega izdajalskega oklepa. Trije avtobusi članov ZB in družbenih organizacij so pohiteli pod vznožje Gorjancev, kjer smo si ogledali v samostanu Pleterje muzej NOB. Ob slikah in pisni dokumentaciji smo si ustvarili celotno sliko časa, ko so na obronkih Gorjancev padala dragocena življenja; 164 hrabrih borcev so na Javorici pokosile izdajalske krogle v kraju, kjer zaradi snežnega meteža ni bila možna rešitev. Spomenik na tem mestu je nema priča krutega krvnega davka.

Z vencem in partizansko žalostinko smo se oddolžili borcem IV. bataljona Cankarjeve brigade, ki so jih po osvoboditvi pokopali pri Urhu v skupni grobnici žrtev belogardističnega nasilja. Na povratku sem se zazrla v ta čudoviti svet, v to prekrasno okolico, ki je vsa vzdrtela v času pomladi. V zeleneče bregove, posute s pestrim cvetjem, v zelenje brstečih dreves in grmovja. Pohitele so nam misli tja, do vseh ruš, pod katerimi počivajo oni, ki bi upravičeno morali uživati lepoto svobodne domovine. Ni jih več! Mar ni prav, da Zveza borcev na takih in podobnih izletih obuja spomine nanje, ki so s svojo lastno krvjo blagoslovili svet zato, da ga danes lahko uživamo. Kako radi bi jim zaklicali: »Vstanite zdaj, ljubi in glejte — postali ste seme svetla«.

Ne smemo pozabiti krajev, kjer so besnele svinčene in lajali mitraljezi, kjer so z zemljo zravnali bele domačije. Tudi na to nismo pozabili, da bi obiskali mater padlega heroja Kotarja. Na gričku nasproti samostanu stoji lična hišica, v kateri živi 81 letna Kotarjeva mamica — zavedna slovenska žena, ki je izgubila dva sinova in hčer. V Pleterjskem muzeju so našle častno mesto slike vseh treh. Prav ob njenem rojstnem dnevu smo jo počastili z darilom, ki ga je poklonila Embalarika. Skromna ženica je vzdrtela ob tem srečanju, ter poudarila, da je ponosna, da je tudi kri njene krvi bila darovana za našo svobodo. Ob tovariškem razgovoru smo zaznali, da živi v urejenih razmerah, da si podobnih srečanj želi. Zapela je z nami in s hrba so odjeknili glasovi partizanske pesmi.

Zgodovinskemu delu našega izleta smo priključili še kulturnega. Ogledali smo si Formo vivo v Kostanjevici, ustavili pa se tudi v romantičnem Otočcu.

Bili smo še polni globokih vtisov s tega izleta, ko nas je ponovno razgibala naša osrednja prireditev — proslava ob dnevu osvoboditve Ljubljane. Tokrat je bila realizirana zamisel tovarišice Marije Humarjeve. Mladina šole Zvonka Runka je pripravila tekmovanje za najboljšo slovensko nalogo s tematiko iz NOV. Nagrajenih je bilo 29 najboljših nalog, kar nam priča, da je mladina tesno povezana z delom krajevnih organizacij. Na pobudo Zveze borcev so bili učenci nagrajeni s knjigami, ki sta jih poklonila Zavod Borec in Cankarjeva založba.

Strokovno vodstvo tega tekmovanja je prevzela predavateljica na šoli Zvonimirja Runka Milat Jožica, prav tako tudi ostali del programa, kjer so nastopali naši osnovnošolci, ki so dokazali, da častno zastopajo ime heroja Zvonka Runka.

Prav je, da poudarim mentorstvo takih vzgojiteljev, ki so preživeli mladost v najtežjih prilikah — v taboriščih, zato lahko bogato dajejo to, kar je mladini potrebno. Dokler bo mladež — naš up in naša nada v takih rokah, je uspeh njene vzgoje zagotovljen.

S to čudovito mladostjo so se srečali oni, ki so ji s svojo borbo krojili življenje. Invalidski pevski zbor je v dvorani Sercerjevega doma, na čigar pročelju so vzdignjena imena nekdanjih telovadcev-borcev, z ubranimi glasovi razkril, da njihov duh ni klonil niti takrat, ko so jim bile fizične sile strte. Udarnost in borbenost je izzvenela iz njihovih glasov. S prečudovito partizansko pesmijo smo proslavili dan osvobođenja. Celoten nastop je uspel res z umetniško dognano-stjo.

Življenjsko moč našega naroda pa smo dojeli z obiskom onkraj Karavank ter našli stik z našimi rojaki v zibelki Slovenstva — na Koroškem. Tam kjer teče reka Drava, pod vznožjem Svinje planine v Rožu in Podjuni. Srečanja s koroškimi partizani so posebno doživetje za nas kot zanje. Obiskali in okrasili smo grobove koroških partizanov v Železni Kapli, Celovcu in Sentjanžu ter s slovensko žalostinko počastili njihov spomin. Kjerkoli smo se ustavili, so nas presenetili gostoljubni sprejemi. Predvsem pa smo bili srečni, ko nam je koroški pevski zbor iz Sentvida zapel nepozabno mojstrovino Radovana Gobca, v kateri opeva rajsko lepoto Podjune. Takrat smo docela razumeli Cankarjeve besede: »Močan si, o slovenski narod! Tisoč in petsto let krvavih, izkrcvavel nisi«. Koliko volje in narodne zavesti je med temi ljudmi, ki so odtrgani od matične domovine, dokazuje to, da so prihiti nad 20 km daleč zato, da se srečajo z nami.

Angela PRELC

Pošolsko bivanje v šoli

NA OSNOVNI šoli Franca Bukovca v Preski pri Medvodah imajo učenci pouk v dveh izmenah. Zaradi pomanjkanja prostora dosedaj niso mogli uvesti pošolskega bivanja, učenci so bili priključeni vzgojno varstvenemu zavodu. V načrtu imajo preureditev jedilnice, oziroma spodnjih prostorov šole za pošolsko bivanje, toda prostori so zasedeni in bo potrebno stanovanjem zagotoviti nadomestna stanovanja.

Na zadnjih zborih volivcev so volivci zahtevali čimprejšnjo rešitev tega vprašanja. Izgleda, da bo do novega šolskega leta vse nared, saj bosta sredstva zagotovili občinska skupščina in temeljna izobraževalna skupnost. Tako bo približno 50 učencev prepustilo prostore vzgojno varstvenega zavoda predšolskim otrokom, katerim so bili prostori tudi prvotno namenjeni. Vzgojno varstveni zavod bo tako sprejel številne malčke, ki sedaj zaradi prenatrpanosti niso bili vključeni v varstvo.

F. R.

Medvoški prometni vozle pred rešitvijo

PROMETNA problematika Medvod je v sedanjih stopnjah razvoja cestnega prometa resna ovira za nadaljnje normalno življenje občanov.

S stališča prometne varnosti je zelo problematičen prečni promet z vključevanjem na cesto I. reda skozi naselje Medvode, ki je glavna tranzitna smer. Zato se je pokazala potreba po izvennivojskem križanju.

Po naročilu občinske skupščine Ljubljana—Šiška je Ljubljanski urbanistični zavod izdelal lokacijsko dokumentacijo in projekt za podvoz iz stanovanjskega naselja. Republiški sekretariat za urbanizem je tudi že izdal lokacijsko dovoljenje, tako, da bo po predvidevanju Ljubljanskega urbanističnega zavoda možen pričetek graditve okrog 1. julija. Denar je zagotovljen iz občinskega proračuna, graditev pa bo predvidoma veljala 460 tisoč dinarjev.

Prepričani smo, da bo prometni vozle v Medvodah rešen že letos.

F. R.

Dan mladih Šiškarjev

»DAN MLADIH ŠIŠKARJEV« je osrednja mladinska prireditev v naši občini. Vsako leto skuša terenska organizacija ZM v Zgornji Šiški skupno z mladinskimi klubi razširiti program in ga popestriti. Letos je prireditev obsegala športna tekmovanja v malem nogometu, košarki, namiznem tenisu, streljanju, kegljanju in šahu in zabavno prireditev v Mostecu pod Šišenjskim hribom.

Športna tekmovanja so potekala ves teden. Tekmovalo je petnajst mladinskih aktivov in klubov z več ekipami. Za prehodni pokal skupnega zmagovalca in za najboljša mesta v posameznih panogah se je razvila zanimiva borba, iz katere je izšel kot skupni zmagovalec mladinski aktiv LITOSTROJ, sledijo pa MK Svoboda, MA Megrad in vojaki iz vojašnice B. Kidriča v Sentvidu. Pokal za najbolj množično udeležbo je letos že drugič zapored dobil MK Svoboda, nagrajene pa so bile tudi prvo- in drugouvrščene ekipe v posameznih panogah. Precejšen delež za uspešno izvedeno tekmovanje pripada Občinski zvezi za telesno kulturo, ki nas je po svojih močeh denarno podprla.

V nedeljo, 14. junija pa naj bi bilo osrednje slavlje in zabava. Mladinci smo vložili zelo veliko časa in truda, da bi prireditev normalno tekla. Dopoldne, ko smo pripravljali še zadnje malenkosti, je marsikatero oko zaskrbljeno zrlo v nebo in skušalo ugotoviti, ali se bo vreme popravilo ali ne. Toda narava nam ni bila naklonjena. Zaključno prireditev je motilo močno deževje tako, da je ni bilo mogoče izpeljati do konca. Zaradi dežja je bilo tudi zelo malo obiskovalcev. Ni nam uspelo ponoviti lanskega uspeha, doživeli bi skoraj pravi finančni polom. Pred tem nas je rešil bogat srečolov, za katerega so prispevali dobitke: ing. Akrapović, Tiki, Cankarjeva in Državna založba, Merkur, Lek, Dekor, Totra, TDT, Šport oprema, Angora, Ilirija, Drogerija in Tobačna tovarna. Prestavili smo tudi razglasitev rezultatov.

Po vseh teh pripravih lahko samo upamo, da bo dan mladih Šiškarjev drugo leto bolj sončen.

Boris ZORE

Obširni načrti

GRAD Goričane ima v tem letnem času zelo veliko obiskovalcev. Med tednom si muzejske zbirke ogledujejo številne šolske ekskurzije, ostale obiskovalce pa privabljajo »nedeljski popoldnevi«, kjer jih poznani slovenski popotniki s svojimi zanimivimi predavanji vodijo po številnih afriških in azijskih deželah. Zanimanje je tolikšno, da je viteška dvorana večkrat pretesna.

V razgovoru z ravnateljem Slovenskega etnografskega muzeja dr. Borisom Kuharjem smo izvedeli za obširne načrte za letošnje leto. Obnovljene bodo kitajska in indonezijska zbirka, predvsem z novimi predmeti. Priredili bodo več občasnih razstav, kot so: razstava vzhodnoafriške umetnosti, kaj ljudje jedo po svetu, razstava o Vietnamu s prikazom dežel in življenja vietnamskega ljudstva. Na programu bo več grajskih koncertov, predvajanja folklornih filmov, predstave gledališča senčnih lutk, predavanja o ikebani s praktičnimi prikazi aranžiranja cvetja. Vpeljati nameravajo tudi japonski čajni obred, pri katerem bodo sodelovali tudi obiskovalci.

F. R.